

ภาคผนวก

ศิลปะนีโอคลาสสิก (Neo-classicism)

แบบฉบับของศิลปะนีโอคลาสสิกที่แท้จริงเกิดขึ้นเพื่อสร้างหนทางไปสู่การปฏิวัติใหญ่ในฝรั่งเศส ค.ศ. 1789 ด้วยการใช้รูปแบบของศิลปะคลาสสิกปลุกใจประชาชน เพื่อเทียบให้เห็นความเสื่อมทรามยุ่งเหยิงของสังคมที่ตนอยู่ เน้นให้เห็นความอ่อนแอเหลวไหลของพระเจ้าหลุยส์ที่ 16 และคณะขุนนางฝรั่งเศสขณะนั้น มีการหยิบยกเอาการปกครองที่มีสมรรถภาพและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสาธารณรัฐโรมัน มีการใส่เนื้อหาที่แสดงถึงคุณธรรม ความมีจิตใจสูง ควบคุมตัวเองได้ ความสง่าภาคภูมิ และความเสียสละส่วนตัวเพื่อประเทศชาติ

เพื่อบรรลุผลดังกล่าวในงานจิตรกรรม ศิลปินจึงสร้างรูปทรงในภาพให้มีระเบียบด้วย “เส้น” เป็นตัวสำคัญ เส้นนั้นก็คือ เส้นรอบนอกของรูปทรงที่จะลงสีเกลี่ยเรียบในแต่ละบริเวณ การไล่แสงแรงและการใช้สีอ่อนสีแก่ของสีหนึ่ง ๆ นั้นก็กระทำด้วยฝีมือประณีต ไม่ใช่สีมากมายกระจายสับสนปนเป การจัดองค์ประกอบถูกต้องด้วยเหตุผล คือ สิ่งสำคัญที่สุดในภาพจะเป็นจุดรวมสายตา จะมีความหนาแน่น เช่น ทหารที่มีกล้ามเนื้อแข็งแรงสวมเสื้อผ้าสีมีพลังจัด ส่วนอื่นที่สำคัญรองลงไปก็จะมีลดความหนาแน่น สีหม่นลง ถอยหลังลึกเข้าไป ไม่มีการทำภาพที่ซับซ้อนกันไปในความลึกอันไม่มีขอบเขตแบบศิลปะเรอเนอซัน แต่จะมีการจัดระนาบที่ขนานเรียงกันเข้าไปภายในความลึกที่เทียบได้กับเวทีละคร ไม่ทำสิ่งตกแต่งกระจุกกระจิกที่จะพาสายตาเขวออกไปจากจุดสำคัญที่ต้องการแสดง

ศิลปะโรแมนติก (Romanticism)

ศิลปะโรแมนติกเริ่มในตอนปลายศตวรรษที่ 18 เป็นปฏิกิริยาตอบโต้ศิลปะนีโอคลาสสิกที่นำมาก่อน ลักษณะแบบโรแมนติกเด่นชัดขึ้นในศตวรรษที่ 19 และเป็นที่ยอมรับแพร่หลายกันประมาณ ค.ศ. 1830 มีความแตกต่างออกไปจากระเบียบคลาสสิก คือ การย้ายในความรู้สึกส่วนตัว (sentiment) รวมไปถึงถึงลักษณะธรรมชาติ โดยไม่คำนึงถึงเหตุผลในทางศิลปะปฏิบัติ (ดังเช่น คอนสแตเบิลและเทอร์เนอร์) พอใจกับความแปลกแตกต่างนานาประการ สนใจดินแดนไกลโพ้น ผู้คนต่างถิ่นต่างประเพณี การสงครามและความพินาศ บางคนก็ทำในเรื่องทางประวัติศาสตร์ ไม่ใช่เพื่อบันทึกแสดงเหตุการณ์ที่ผ่านมาแล้วเท่านั้น แต่เพื่อให้เกิดภาพเร้าความรู้สึกตื่นเต้นในเหตุการณ์เหล่านั้นด้วยความสนใจในทางโรแมนติกนี้กระจายไปทั่วทั้งทวีปยุโรป และมีรูปแบบแตกต่างกันออกไป สำหรับในประเทศฝรั่งเศสศิลปินโรแมนติกแทบทั้งสิ้นให้ “สี” มีบทบาทสำคัญแสดงอารมณ์ออกมาได้โดยอิสระ มีการใช้สีแทรกซ้อนกันหลายสีกระจาย ๆ ไปไม่จำกัดบริเวณอยู่ภายในเส้นรอบนอก

ศิลปะเรียลลิสต์ (Realism)

เป็นการล้มเลิกประเพณีคลาสสิกโดยเด็ดขาด ขณะเดียวกันก็รังเกียจการหนีไปสู่โลกแห่งความฝันส่วนตัวของพวกโรแมนติก กลางศตวรรษที่ 19 ศิลปินเรียลลิสต์คือผู้ที่เผชิญอยู่กับภาวะความยากลำบากทางเศรษฐกิจและสังคมซึ่งมีชนชั้นกรรมาชีพเพิ่มขึ้นมา ศิลปินจึงหันมาจับเรื่อง หยาดเหงื่อ